

Kázání na neděli Palmarum, 5. dubna 2020

CEP Isaiah 52:7 Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: "Tvůj Bůh kraluje!" 8 Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas, plesají společně, protože na vlastní oči vidí, že Hospodin se vrací na Sijón. 9 Zvučně spolu plesejte, jeruzalémské trosky, vždyť Hospodin potěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém. 10 Hospodin obnažil svou svatou paži před zraky všech pronárodů. I spatří všechny dálavy země spásu našeho Boha.

Bratři a sestry,

těchhle pár veršů je báseň. Báseň vlastně těžko přeložitelná do cizích jazyků. Jakoby to v jiném jazyce než v originálu tolik nevyznělo. Je to báseň do určité situace, nepříliš veselá, nepříliš nadějná. Proroctví jako báseň.

Ta situace je tam popsána – trosky Jeruzaléma a na nich jacísi strážní jak překládá náš ekumenický překlad. Ale spíše než strážní jsou to jacísi špehové, lidé mezi troskami, kteří si dávají bedlivý pozor, aby je někdo nezahlédl, aby je někdo v troskách nevyprávěl, v troskách Jeruzaléma, v tom, co zbylo z kdysi svatého města, z města Davidova a Šalomounova. Asi lidé v hadrech. Možná že běženci ze zajetí babylonského. Chcete-li si představit trosky Jeruzaléma, pak si představte vypálenou Varšavu, rozbombardované Drážďany a třeba Aleppo, chcete-li. Strážní – štvanci vylézající z trosk, pár zoufalců ohledávajících možnost žít na troskách, pár lidí, kteří možná už nemají sílu ani odejít.

Jsou všelijaké ruiny, všelijaká zbořeníště, všelicos se rozvaluje. A všelijak z nich vyhlížíme jako pouzí špehové, ustrašenci bojící se přistižení. Nejsem nikým, kdo by vám chtěl vnikat do vašich rozvalin. Sám mám svoje – doufám, že rozumíte obrazu rozvalin nad vlastními životy. A teď také rozvalinu tak trochu žijeme – jak málo stačí, aby se mnohé jistoty proměnily v sutiny.

V té situaci dochází k ohromnému zlomu. Ten popisuje tahle báseň. Stane se cosi, co přinutí všechny schované v troskách, v dírách pod troskami, vylézt a jásat, křičet, tleskat. Hlele, kolik jich v troskách bylo. Je jich tolik, že to vypadá, jako kdyby samotné trosky jásaly a tleskaly. Jen sem tam nějaký špehář vykukoval. Jakoby o sobě ani navzájem nevěděli a najednou od úst k ústům, od očí k očím jde ta novina. Je konec s tímhle živořením v polozavalených sklepech. Jakoby vjeli do ulic zmučených a zničených nepřestajnými boji, kde se člověk bál vystrčit hlavu z úkrytu, aby ho nesejmul snajpr, oddíl osvobozené armády. A všichni vylézají a vítají.

Jenže, bratři a sestry, tady v tom textu žádné osvobozené armády nevjíždějí, ale po horách, po cestách poničených, protože pořádně nepoužívaných, přes kameny a výmoly, jde jediný člověk. Čteme o něm, že má krásné nohy. Dokonce tak krásné, že stejné slovo najdete v Písmu už jen v Písni písní, kde je totéž řečeno o nohách královské princezny. To jsou první dvě zvláštní nesrovnalosti v textu. Ten jediný vítaný člověk a jeho krásné nohy.

Jeden vykladač lakonicky poznamenává, že jeho nohy mohly být sotva krásné. Asi nemohly. Musely být minimálně zaprášené, otlučené, zapocené. Jejich vymodelování neumím posoudit. Ale je zřejmě naprosto lhostejné. Možná totiž, že to byly nohy s křečovými žilami jak provazy, možná, že to byly nohy starce, možná tlusté, možná příliš hubené. Ale možná, že byly opravdu i pěkné. Ale nezáleží na tom. Ty nohy byly krásné proto, že nesly člověka, který měl poselství. Osvobozující poselství. Je konec troskám, je konec se strachem, je konec se skrýváním. Je tu řešení. Úplné řešení a východisko z hroucení. Tvůj Bůh přichází, přivede zpět život do tvých zdí, budou vzbudovány tvé naděje a naplněny, to, co jsi pohřbil, se navrátí.

Jediný posel nesoucí zprávu. A tolik radosti a tolik naděje a tolik jistoty, že je tomu tak, že se z toho zpívá, že se o tom báseň napíše? To je divné. A navíc, bratři a sestry, spoléhám se při tom na Martina Bubera, který příslušené slovo pro zprávu z hebrejštiny překládá do němčiny slovem Märe a posel téhle zprávy je Märebringer. Die Märe je nepotvrzená zpráva. Nepotvrzená zpráva – skoro fáma. Zpráva, která se může ukázat jako falešná naděje, jako podvod, jako něco, co nepomůže. Nepotvrzená zpráva – jen se na ní můžeš spolehnout a nic víc.

Jakoby to vždycky byla nepotvrzená zpráva a musela být nepotvrzená zpráva o Hospodinově moci a jeho paži, která si už vykasala rukávy. Tak nepotvrzená, že v ní musíš uvěřit bez důkazů, abys mohl jásat. Je to podobné Pavlově řeči o víře – věříme, co nevidíme.

Nezdá se vám zvláštní, že dodnes nemáme v ruce žádné, pražádné důkazy. A dokonce že i naše vlastní zkušenosti jsou vždycky jakoby málo i pro nás samé ve chvílích nové potřeby záchrany, výhledu, naděje? Víra bez důkazů, víra ze slyšení.

Summou řečeno: přečetli jsme báseň o Hospodinově moci a paži, která se vyvýšila a rozebereme-li si to, zůstali nám z ní unavené a zpocené a sedrané nohy, ustrašení lidé v troskách Jeruzaléma, zpráva, která je ovšem neověřená a jakoby neověřitelná.

Co my s tím? Neověřitelná zpráva zaznívající do borcení světa. Neověřitelná zpráva. Zpráva jak z pohádky. A ještě navíc zpráva, která je otočená naruby oproti té, kterou kojí své naděje ti, kteří žijí v troskách Jeruzaléma. A přesto tvrdíme, že je to tatáž správa. Všelijak upoceně vám tuhle zprávu zvěstují. Všelijak krkolomě. Všelijak neověřitelně a neověřitelně. Zvěstují ji také sobě. Do všelijakých zřícenin a nejistot, ze kterých vyhlížíme jen potají, jen se strachem z budoucnosti.

Jsou vždycky dvě možnosti – minimálně. Buď zůstat ve sklepích nebo v Babyloně, splynout či pohřbít se zaživa bez naděje. Nebo je tu ta druhá: vylézt ze sklepa na světlo s tím rizikem, že to není pravda, že ten, který nám to zvěstuje, je jen nějaký těšílek falešný. Jsou dvě možnosti – roztleskat trosky, nebo mrtvé ticho. Neumím sobě ani vám říkat nic jiného.

Měl jsem dnes v noci sen a omlouvám se, že vás se svými sny obtěžuji. Ale zdála se mi trivialita, kterou jsem v tu chvíli pocítoval jako zjevení. Zdálo se mi o součinitelích. Všichni jsme totiž součiniteli situací světa. Součinitelem je nějak daná situace – v našem případě situace viru, součiniteli jsou další lidé – mocní, méně mocní, ustrašení, zásoby nakupující, ale také ti roušky šijící atd, vše, co jest, je součinitelem a všichni jsou součiniteli. Důležitým součinitelem by měl být Bůh. Není jednoduše k mání. Některým se zdá, a žel jsou i tací, že je jednoduše k mání už v situaci – jako trestající – Bůh, co uhodil virem. To, prosím, ne! Jako nesamozřejmý je ovšem tehdy, přichází-li nám naproti z budoucnosti co naděje, výhled dobrých věcí. Ještě jinak to mohu otočit: Mějte krásné nohy, nohy co nesou toho, co má dobré poselství, buďte součiniteli vnášejícími součinitele Boha. Pak bude i součin řádný a dobrý.

Hle, tvůj král přichází. Tvůj Bůh kraluje. Už si vyhrnul rukávy. Přichází se spasením, se záchranou, se smyslem do nesmyslu, s životem do umírání. Je to neověřitelné a neověřitelné. Ale přesto, vylezme z trosek, a radujme se, od úst k ústům ať to běží, z očí do očí, ať je vám radost z toho na očích vidět. Věřte, spolehněte se. Žijte v naději a to, co je dobré, bude obnoveno, Sijon, Jeruzalém – město pokoje.

Hle, Sijone, Jeruzaléme, tvůj král, král pokoje na oslátku. Silnější, než kdokoli jiný. Ámen

P.s.: Děkuji M. R. za poznámku: A nejkrásnější nohy měla ta oslice....

Pořad bohoslužeb – neděle Palmarum, 5. dubna 2020

SLYŠ

Pozdrav: Pokoj vám!

Introit: On 'na svém těle vzal naše hříchy' na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti.

Píseň: Ž 118

118

Ó CHVALTE LASKAVÉHO PÁNA

1543 /Ženeva 1551

1. Ó chvalte laskavého Pána, den co den k srdci nás vine.
Radostně prozpěvuj hned z rána, den co den k srdci nás vine.
Árone, Izraeli, zpívej, den co den k srdci nás vine.
Živ bud', v úzkosti neumírej, den co den k srdci nás vine.
2. Ó chvalte laskavého Pána, / svou věrností mne podpírá. /
Vzpurným a mocným zvoní hrana, / nepřítel marně dotírá. /
Slabý a zrádný člověk bývá, / vratká je pyšných vládců moc. /
Víra se jasným okem dívá: / Bůh věrným spěchá na pomoc.
3. Ó chvalte laskavého Pána, / spěchá, aby mne zachránil, /
když nenávisť je rozpoutána / a zlý útočí ze všech sil. /
Slétni se na mne jako roj včel, / odehnal všechny Hospodin. /
Já chvěl se strachem, ale on bděl / a vpustil oheň do křovin.
4. Ó chvalte laskavého Pána, / on síla má, má radost, stráž, /
záštita mocná, darovaná, / jistota, že mne nenecháš. /
Ve stanech věrných všechno jásá, / vítězný zpěv se rozlévá: /
Hle, Boží ruka, Boží spása, / jež všude pokoj rozsévá.
5. Ó chvalte laskavého Pána, / že ve dne v noci chrání nás. /
Má vina byla potrestána, / však k životu mne vzbudil zas. /
Pospěšte otevřít mi brány / spravedlnosti dobyté! /
Pána zde slavit budu s vámi, / práva kdo Boží hájíte.
6. Ó chvalte laskavého Pána, / on slyšel mne a vykoupil. /
Já zpívám: blízko Boží brána, / tam vzdám ti díky ze všech sil. /
Odvrhli pryč úhelný kámen / zlí stavitelé bláhoví. /
Bůh, jejich zlobou neunaven, / k nové se stavbě hotoví.
7. Ó chvalte laskavého Pána, / ztracený kámen našel nám. /
Na něm je znovu budována / tvrz Boží, Hospodinův chrám. /
Div slavný stal se, tobě sláva, / chválen bud', Bože, ve svůj den. /
Jásání naše neustává, / ó žehnej církvi ve svůj den!
8. Ó chvalte laskavého Pána, / den co den k srdci nás vine. /
Vchází již, otvírá se brána, / den co den k srdci nás vine. /
Hle, vchází přelaskavý Vládce, / den co den k srdci nás vine, /
Král mocný vedoucí své stádce, / Bůh silný k srdci nás vine.

M. Balabán

Modlitba: Hospodine zástupů, králi slávy! Ústy proroků jsi oznámil svému lidu, že přijde Mesiáš a přinese spásu. Pane Ježíši Kriste, ponížený králi slávy! V tobě se naplnila dávná proroctví. Přijel jsi do Jeruzaléma na oslátku jako tichý král. Oslavovali tě chudí, ponížení, bezmocní - i děti. Avšak samospravedliví, kteří si zakládali na své zbožnosti, se nad tebou horšili a nakonec tě ukřižovali.

I my se bouříme proti tvé tichosti, ve tvém ponížení tebou pohrdáme. I kvůli nám jsi šel na smrt do Jeruzaléma. Pokorně to vyznáváme. Prosíme tě, dej se nám poznat jako Syn Boží, který se vzdal slávy u Otce, přijal podobu služebníka, sestoupil do hlubin utrpení a vzal na sebe smrt kříže.

Králi tichý, vstříc ti vycházeli tví jásající učedníci. V nebeském království tě velebí tvá zvítězilá církev. Ve všech národech tě oslavují tví věrní vyznavači. Přijmi nás, když tě i my vzýváme jako svého Pána a krále: Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně! Hosana na výsostech! Amen. (Agenda ČCE)

Čtení Mt 21, 1-11

1 Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky

² a řekl jim: "Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a u ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně.

³ A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: 'Pán je potřebuje.' A ten člověk je hned pošle."

⁴ To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka:

⁵ 'Povězte dceři síónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.'

⁶ Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal.

⁷ Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil.

⁸ A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekával ratolesti stromů a stlali je na cestu.

⁹ Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: "Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!"

¹⁰ Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch; ptali se: "Kdo to je?"

¹¹ Zástupy odpovídaly: "To je ten prorok Ježíš z Nazareta v Galileji."

Píseň: 673

673

DEJ ODVAHU VČAS SLYSET

K. Rommel

1. Dej odvahu včas slyšet, co pro nás, Pane, máš, a přijmi dík, že s námi počítáš.
2. Dej odvahu žít, doufat,/ když není vidět cíl,/ a přijmi dík,/ žes láskou ujistil.
3. Dej odvahu dnes sloužit,/ ať den je nebo noc,/ a přijmi dík,/ že jdeš nám na pomoc.
4. Dej odvahu se ztišit/ i mlčet před tebou/ a přijmi dík/ za všechnu přízeň svou.
5. Dej odvahu mít víru,/ že jediný jsi Pán,/ a přijmi dík,/ že nevzdálil ses nám.

K. Rommel / Z. Coufal

Kázání:

Píseň: 648

648

KRISTUS JE MA SILA

1567

1. Kristus je má síla i spasení, potěšení ve všem mém zarmoucení.

Já v jeho moci ve dne, také v noci žádám pomoci.

2. Neodloučí mne zde nic od něho,/ doufám v něho,/ neb všechno mám od něho./
On mne spravuje,/ řídí, opatruje/ i ochraňuje.

3. V něm jsem já živ, smrti se nebojím,/ tím se kojím,/ že vždy při něm obstojím./
Neumřu věčně./jist jsem tím bezpečně/ i dostatečně.

4. Co budu živ, budu ho chváliti,/velebiti,/ skutky jeho slaviti./

Řeknu vesele:/Nuž, duše má, směle/ chval Spasitele!

5. O budiž tobě chvála, svatému/ Kristu, Pánu/ našemu jedinému:/
nebs toho hoden/ vždycky a každý den/ na věky. Amen.

Ohlášky

Přímluva: Beránku Boží, děkujeme ti za to, že jsi ze své svobodné vůle přijel do Jeruzaléma, abys za nás a pro nás trpěl. Dej všem nám křesťanům, abychom ve dnech, které jsou před námi, soustředili K své myšlenky na tvou cestu na kříž a prožili spolu s celou církví radost tvého vzkříšení.

Požehnej shromážděním [na Zelený čtvrtek. Přiznej se k shromážděním] Velkého pátku. Buď přítomen své církvi všude ve světě, když bude číst radostnou zvěst o světle světa a naději všech končin země i moře dalekého, když bude slavit tvoje vítězství u tvého stolu.

Způsob, ať zvěst tvého evangelia o odpuštění a pokoji pronikne do srdcí, která tě dosud nepřijala, v nichž není naděje, a ať přinese hojný pokoj dalekým i blízkým.

Dej, ať shromáždění tvé církve jsou uprostřed všech národů znamením tvého kříže a vzkříšení, tvého odpuštění a pokoje, ať poslouží rozmnožení důvěry mezi lidmi a národy i utvrzení spravedlnosti a míru ve světě.

Beránku ukřižovaný, smiluj se nad námi. (Agenda ČCE)

Modlitba Páně

Poslání: ⁵ Necht' je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši:

⁶ Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl,

⁷ nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka

⁸ se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.

⁹ Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno,

¹⁰ aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí -

¹¹ a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán. (Fp 2, 5-11)

Požehnání: Psalm 121:5 Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. 6 Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. 7 Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. 8 Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.

Píseň: 489

TVÉ POŽEHNÁNÍ, DOBRÝ OTČE

Paul-Ami Bost

Tvé požehnání, dobrý Otče, nás cestou žití sprovázej!

Rač v Kristu sám nás posvětit a v srdcích našich chrám svůj měj,

ať slova tvého pravda mocná nás v sluhy tvé si promění.

Ó splň tu prosbu, věrný Bože, k své chvále a nám k spasení.

Th. Kalenda /1915